

Starověký Egypt

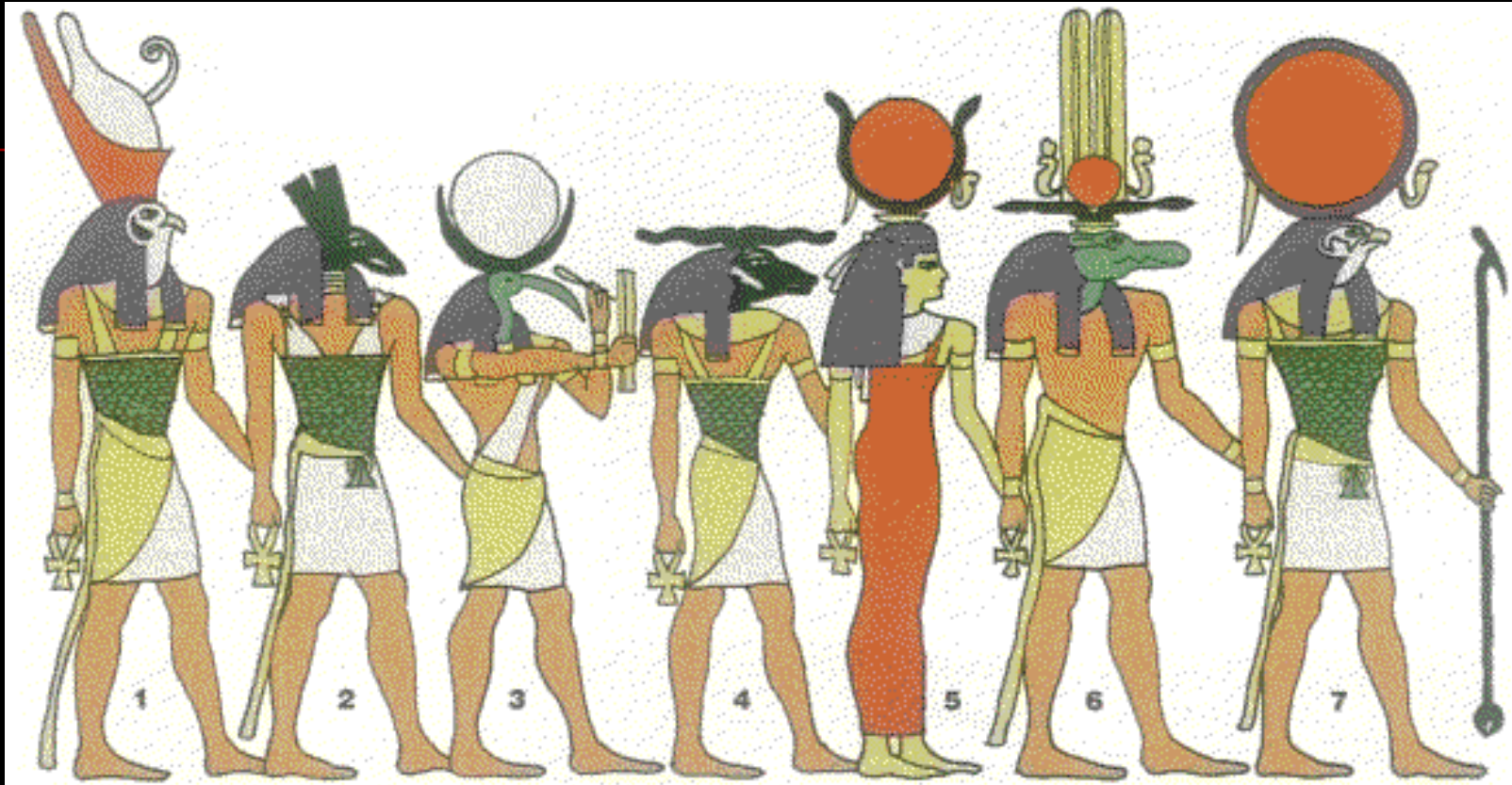
Dita Kramářová

13.10.2012

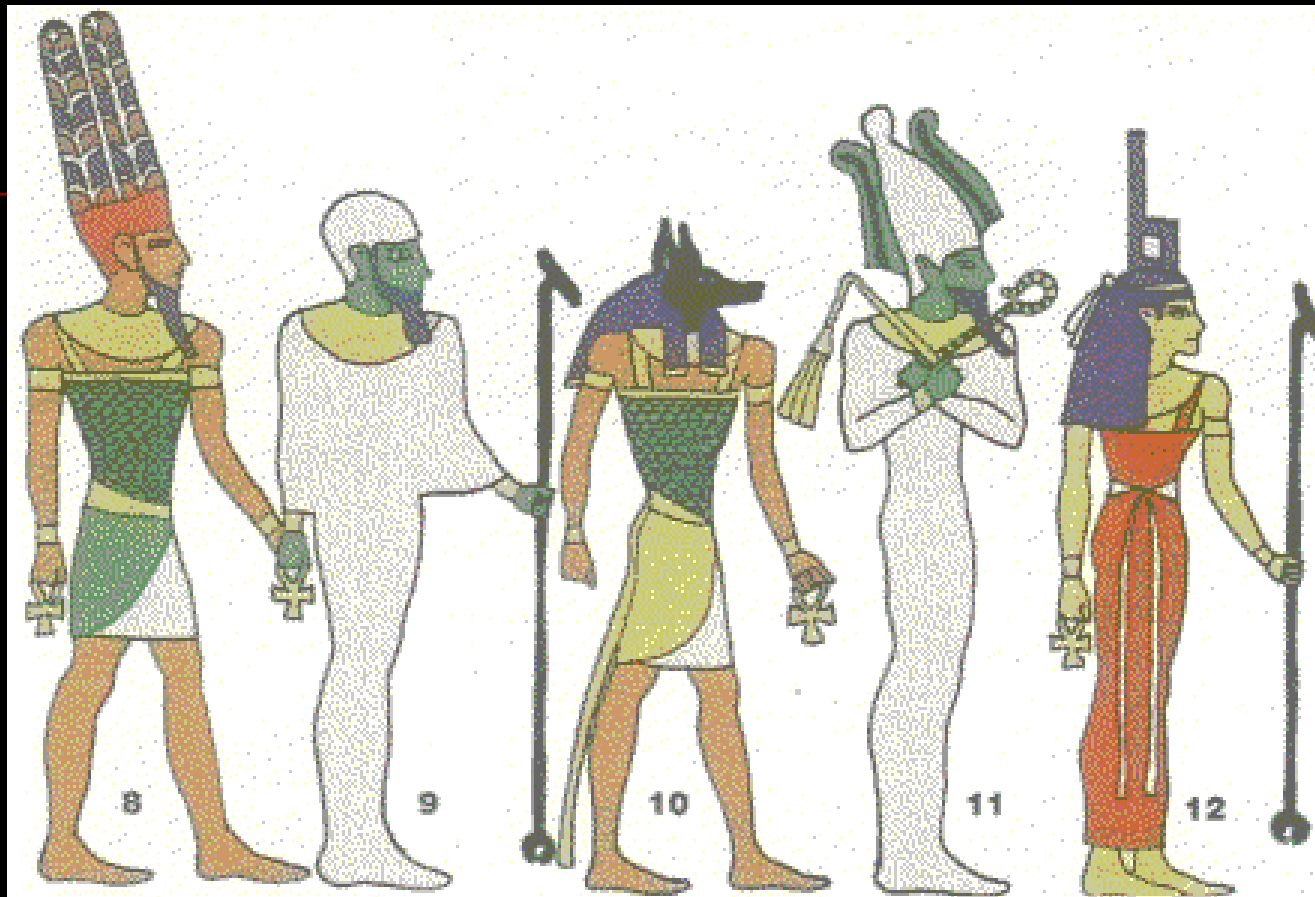
Chronologie

- Předdynastická doba (10 000 – 4 700 př. n. l.)
- Archaická doba (3150–2700 př. n. l.)
- Stará říše (2700–2180 př. n. l.)
- První přechodná doba (2180–2064 př. n. l.)
- Střední říše (2064–1797 př. n. l.)
- Druhá přechodná doba (1797–1543 př. n. l.)
- Nová říše
- Třetí přechodná doba
- Pozdní doba
- Řecko-římská doba
- Řecká doba
- Římská doba

NÁBOŽENSTVÍ

1.Hor, 2.Sutech, 3.Thovt, 4.Chnum, 5.Hathor,
6.Sobek, 7.Re

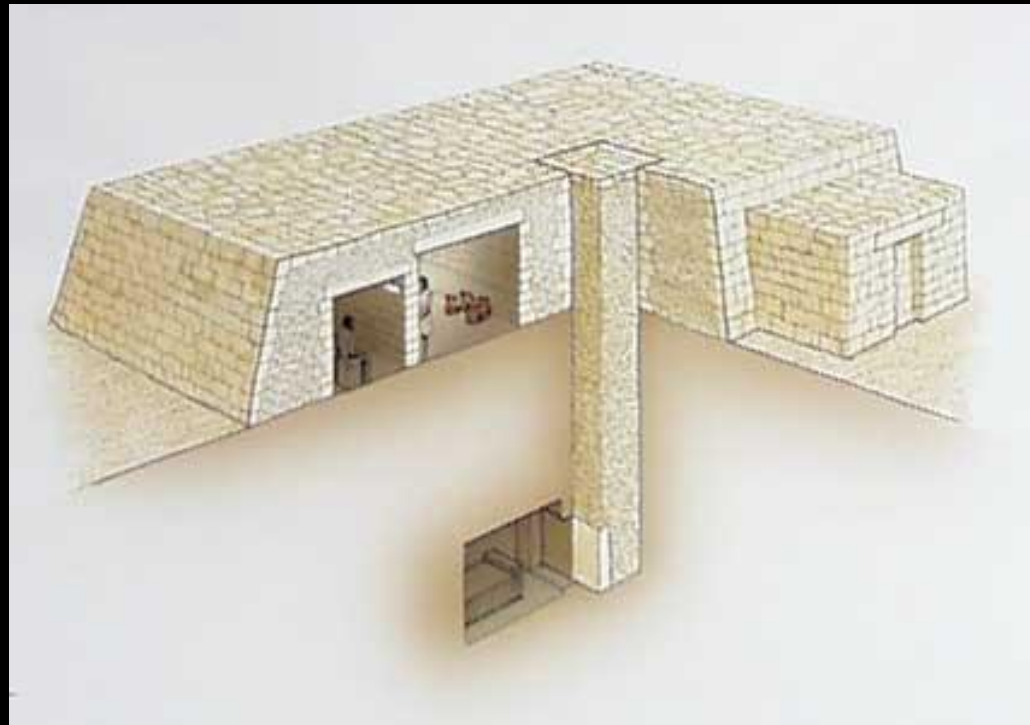

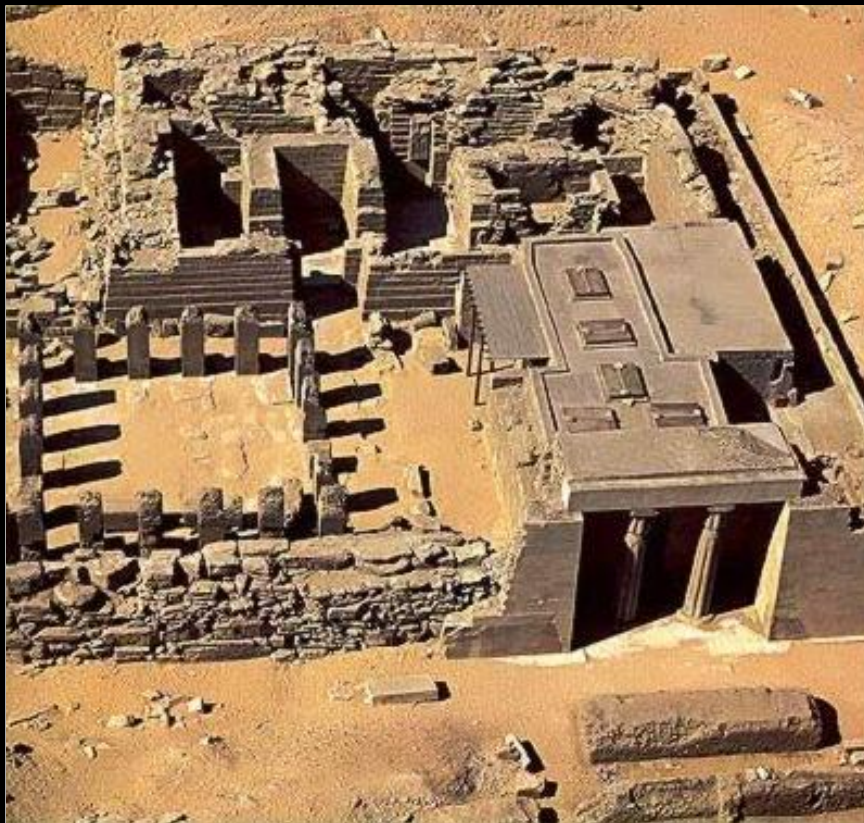
8.Amon, 9.Ptah, 10.Anup, 11.Usire, 12.Eset

ARCHITEKTURA

Mastaby

1. Pohřební komora + rakev
2. Skladiště výbavy
3. Kaple

Ptahšepsova mastaba

Mastaba v Sakkáře

Pyramidy

- Stupňovité/ klasické
- Fce: pohřební, politická, náboženská, ideologická, politická a hospodářský
- Pyramidová města
- Pyramidové komplexy
 - údolní chrám
 - vzestupná cesta
 - zádušní chrám
 - satelitní pyramida

Džoserova pyramida
- Imhotep

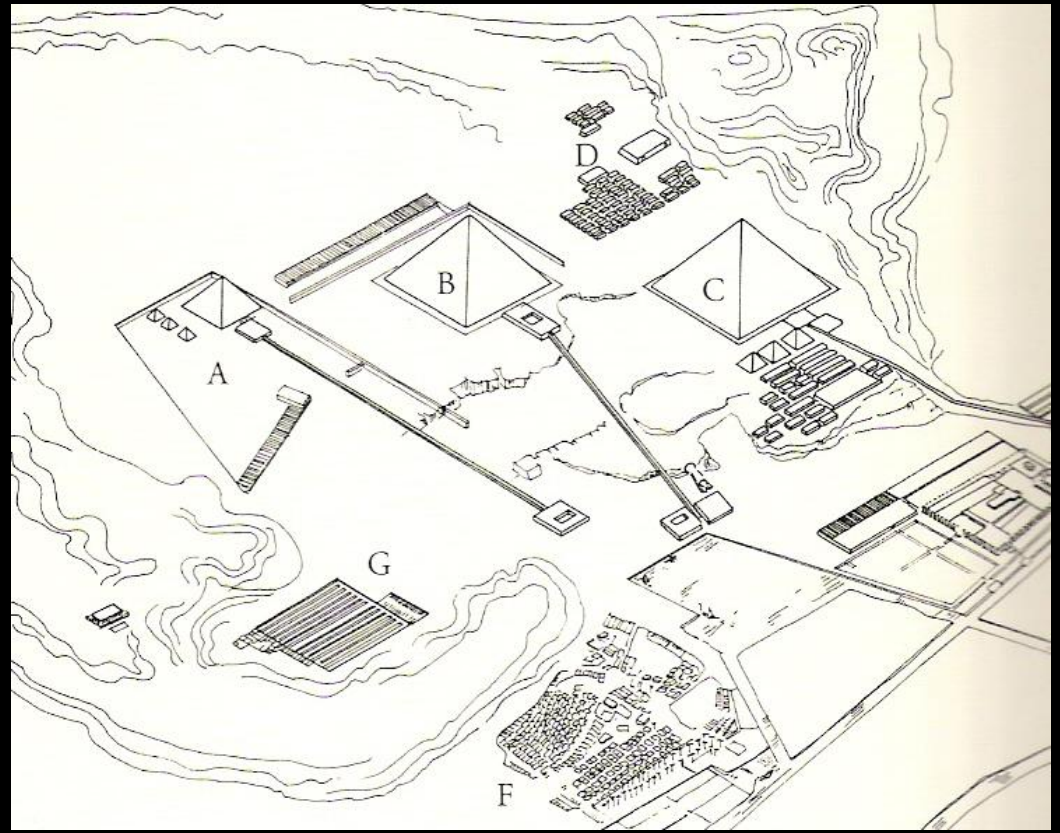

Menkaureova, Rachefova, Cheopsova pyramida
Gíza (IV. dynastie)

Gíza

- A- Menkauerova pyramida
- B- Rachefova pyramida
- C- Chufuova pyramida
- D- Západní hřbitov
- F- Písemně doložené pyramidové město
- G- Písemně doložený královský palác

Cheopsova pyramida

- = Chufusova
- Předměstí Káhiry, Gíza
- komplex *Achtej Chufu*
 - „Chufu je na obzoru“
- 230 x 230 m, 137,5m (147 m), nejvyšší
- 2 mil. kamenných bloků
- Původní obložení
 - leštěný vápenec
- Chybí špička

Profimedhaez

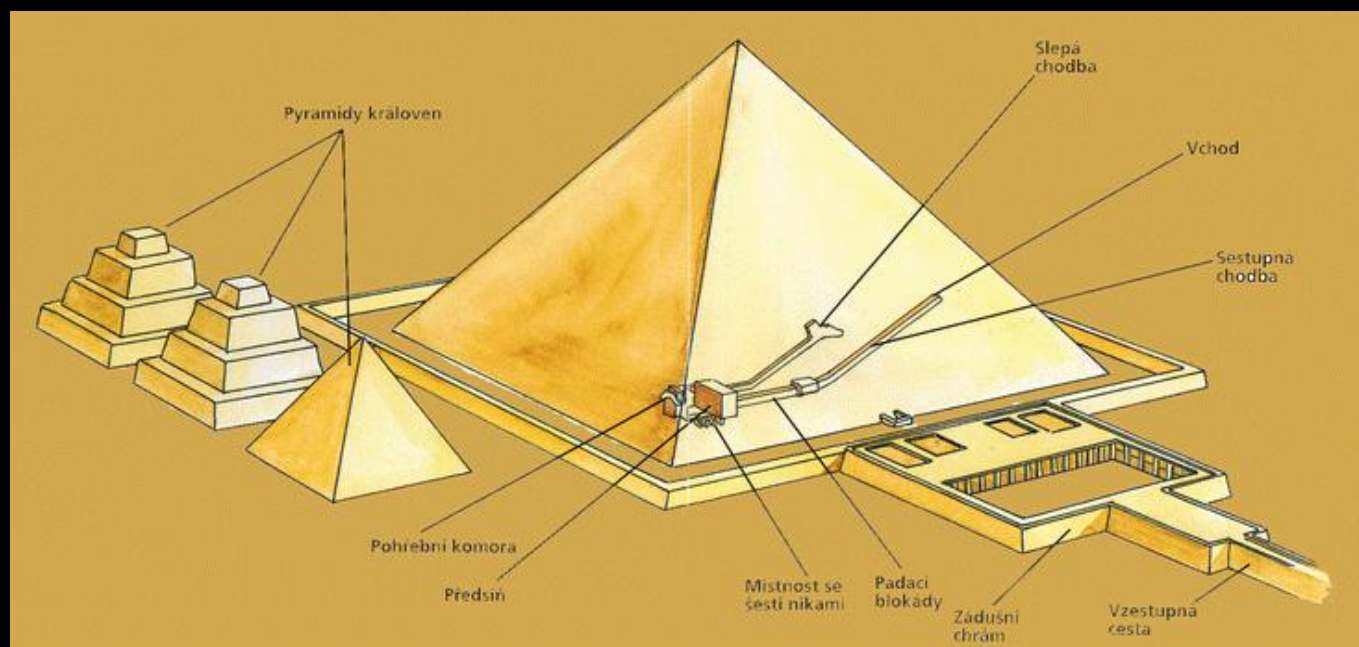
Rachefova pyramida

- 215x 215 m, 143,7 m
- Chybí pyramidion
- Strmější sklon stěn, méně propracovaná
- Obložení dochované pod vrcholkem
- Sfinga

Menkaureova pyramida

- 108 x 108 m, 66,5 m
 - Nejmenší v Gíze
- Nedochované obložení
 - Asuánská červená žula
 - Bílý turský vápenec
 - Červená žula
- + 3 malé pyramidy

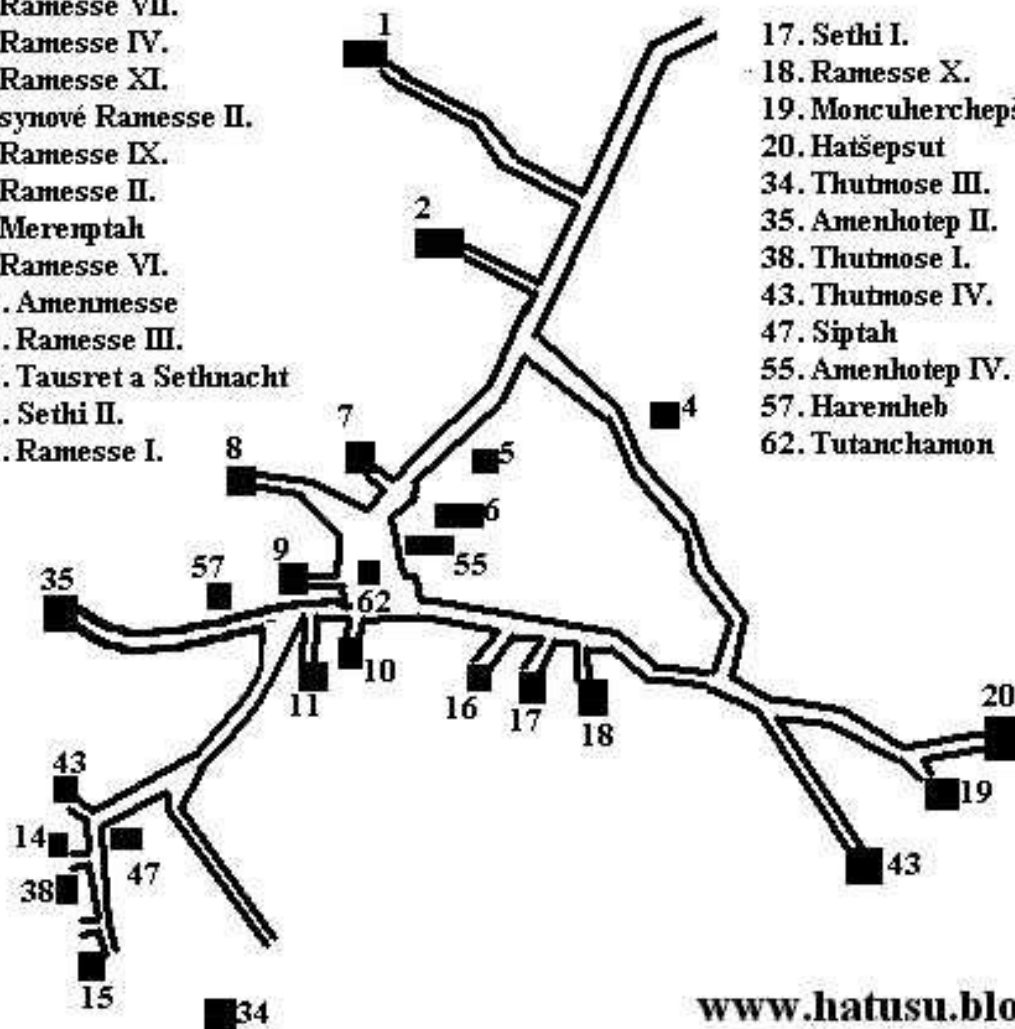

Údolí králů

- Pohřebiště (18.-20. dynastie)
- Blízko Luxoru
- Západní údolí („Údolí opic“)
 - 4 hrobky
- Východní údolí
 - 61 hrobek
- UNESCO

- 1. Ramesse VII.
- 2. Ramesse IV.
- 4. Ramesse XI.
- 5. synové Ramesse II.
- 6. Ramesse IX.
- 7. Ramesse II.
- 8. Merenptah
- 9. Ramesse VI.
- 10. Amenmesse
- 11. Ramesse III.
- 14. Tausret a Sethnacht
- 15. Sethi II.
- 16. Ramesse I.

- 17. Sethi I.
- 18. Ramesse X.
- 19. Moncuherchepšef
- 20. Hatšepsut
- 34. Thutmose III.
- 35. Amenhotep II.
- 38. Thutmose I.
- 43. Thutmose IV.
- 47. Siptah
- 55. Amenhotep IV. (?)
- 57. Haremheb
- 62. Tutanchamon

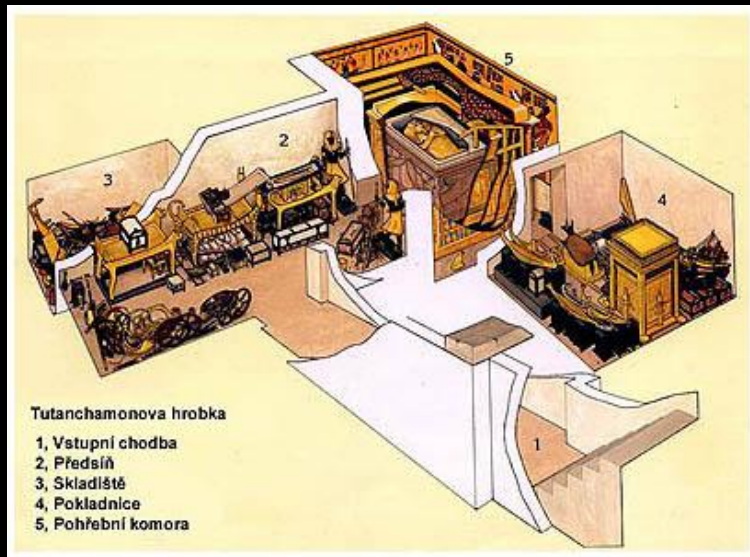

Hrobky

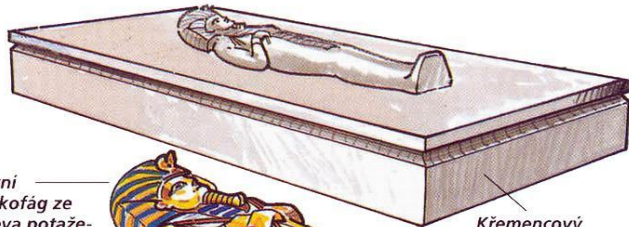
- Dlouhá klesající chodba → 1 nebo více předsíň → pohřební komora
- Horní chodby zasypány, vchod skryt
- Postupně napřimování chodeb
- Šachty proti záplavám

Tutanchamonova hrobka

- Vykradena
- 1922 (Howard Carter)

TUTANCHAMONŮV SARKOFÁG

První sarkofág ze dřeva potaženého zlatem, dlouhý 2,20 m.

Křemencový sarkofág.

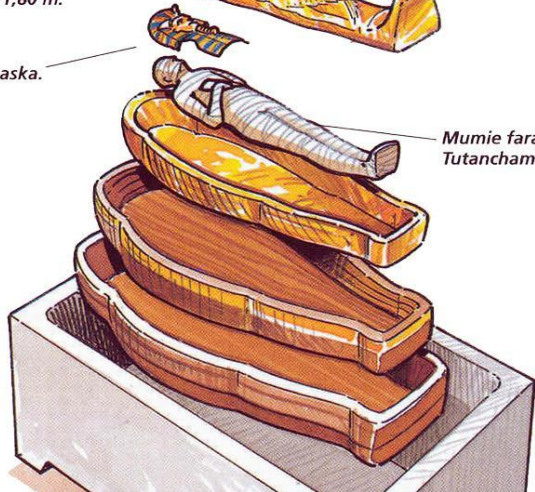
Druhý sarkofág z pozlaceného dřeva zdobený barevným sklem, dlouhý 2 m.

Třetí sarkofág z opracovaného zlata, o tloušťce 2 až 3 cm a délce 1,80 m.

Zlatá maska.

Mumie faraona Tutanchamona.

Chrámý

- Náboženská, hospodářská centra
- Více druhů
- 2 aspekty
 - Hut neter
 - Per neter
- Stavba zevnitř ven → možnost rozšiřování

Struktura

- 1.Pylon
- 2.Sloupové nádvoří
- 3.Sloupové síně
- 4.Místnost s posvátnou bárkou
- 5.Svatyně s posvátnou schránkou
 - Socha boha
- / prostor pro kultovní oběti zemřelému
 - V zádušních chrámech, místo 4., 5.

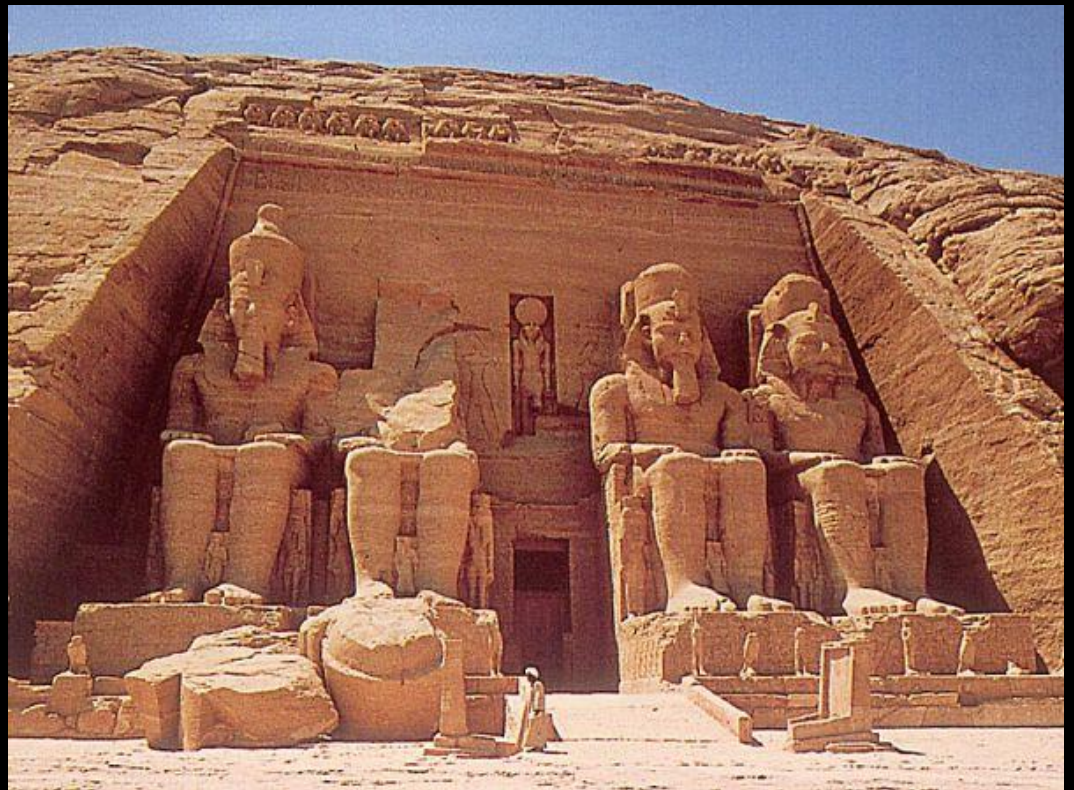
Chrám královny Hatšepsut

- „Džeser-Džeseru“
- Zádušní chrám
- 3 vodorovné, stupňovité terasy
 - S průčelím tvořící sloupořadí
 - 2 vzestupné rampy (půlí)
- Nedokončená část- údolní chrám

Abú Simbel

- 2 chrámy
- Vytesané do skály
- Orientace k východu

Luxor

- = Vezet
- Údolí králů (královen)
- Luxorský chrám
- Chrámový komplex v Karnaku
 - Bůh Amon

Luxorský chrám

© Biblicalstudies.info

SOCHAŘSTVÍ

- Proporční kánon
- Materiál
 - Nerosty (vápenec, pískovec, žula, zlato)
 - Dřevo
- Králové (královny), představitelé vyšších vrstev, božstva, zvířata

Postoje

- Stojící
 - 1. žena
 - 2. muž
- 3. Sedící se skříženými nohama
- Sedící ↑
- 4. Krychlové sochy
- Modlící se →

1.

2.

3.

4.

Skupinové sochy

- Zřetelná hierarchie

Dcera
Inihaj

Dcera
Henut-Demiu

Ptahmaiova rodina

Manželka
Hatšepsut

Syn
Ramose

Sochy králů

- Typické znaky
 - Oválná kartuše
 - Pokrývka hlavy
 - nemes (pruhovaný šátek) uraeus (posvátná kobra) diadém (ozdobná čelenka) koruna (hornoegyptská, dolnoegyptská, válečná modrá koruna)

Dešret

Hedžet

Pšent

Atef

Nemes

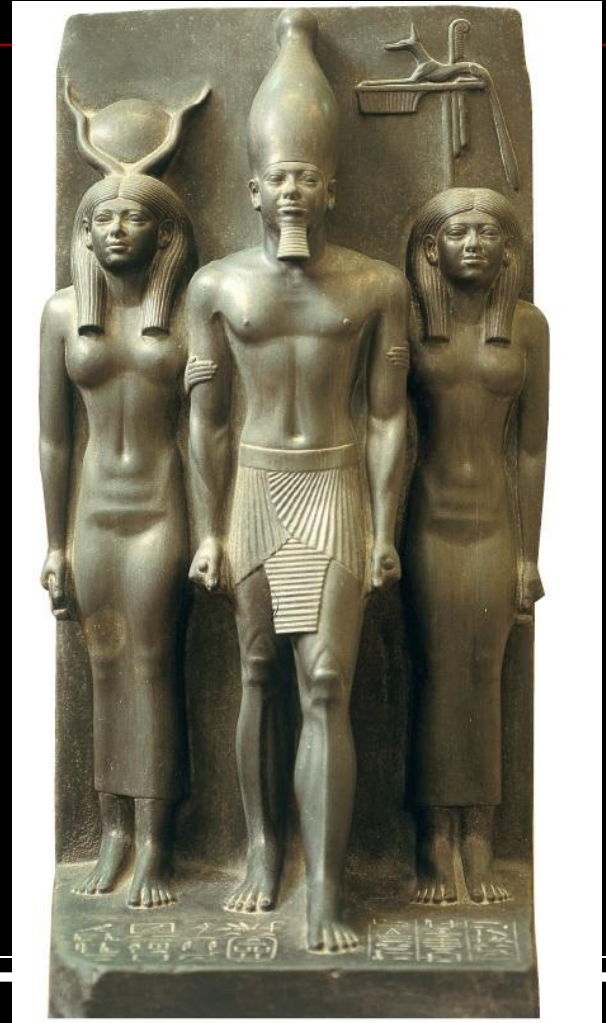
*(zleva) faraon Menkaure
faraon Achnaton*

Sochy bohů

- Bez kartuše
- Typické znaky:
 - Pokrývka hlavy
 - Žezlo
 - Podoba zvířete

„Sousoší panovníka Menkaurea s bohyní lásky Hathorou (po jeho pravici) a božstvem 17. hornoegyptského (Šakálího) kraje“

Sochy soukromých osob

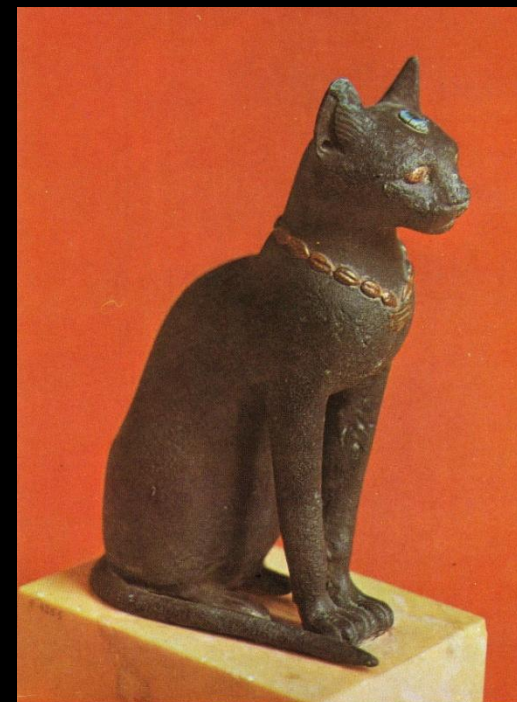
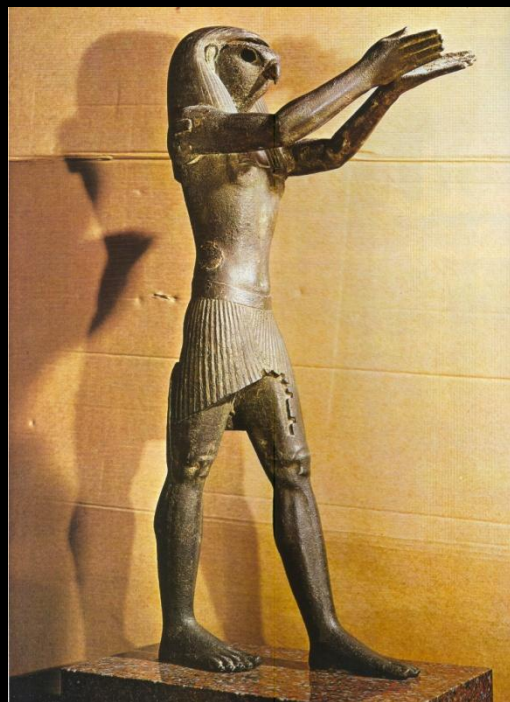
- Vždy stejná předloha
- odlišnosti
 - Paruka
 - Kartuše na paži

*Vápencová socha písaře (asi 2490
př.n.l.) v typickém sedu*

Sochy zvířat

- Bohové
- Domácí zvířata
- Amulety

Narmerova paleta

Speciality

- Sfinga
- Hovnivál

MALÍŘSTVÍ

- rozvoj: 11. dynastie
 - příčina: hospodářský úpadek
- Stěny mastab a skalních hrobů, keramika, papyry, rakve,...
- Zobrazen každodenní život
 - Boj s nepřáteli, divokými zvířaty
 - Zemědělské práce,...

Charakteristika

- Strnulost, neživost
- Přesná schémata, propočítanost
- Ornamentální sdělení (ne pocity či nálady)
- Žádná perspektiva
- Skupina malířů
 - každý specializace na jinou část těla

Zásady

- Koncepční realismus
- Frontální zobrazení
 - Profil: hlava, ruce, nohy
 - Zepředu: trup, ramena, oko
- Hieratická perspektiva

Nástroje a barvy

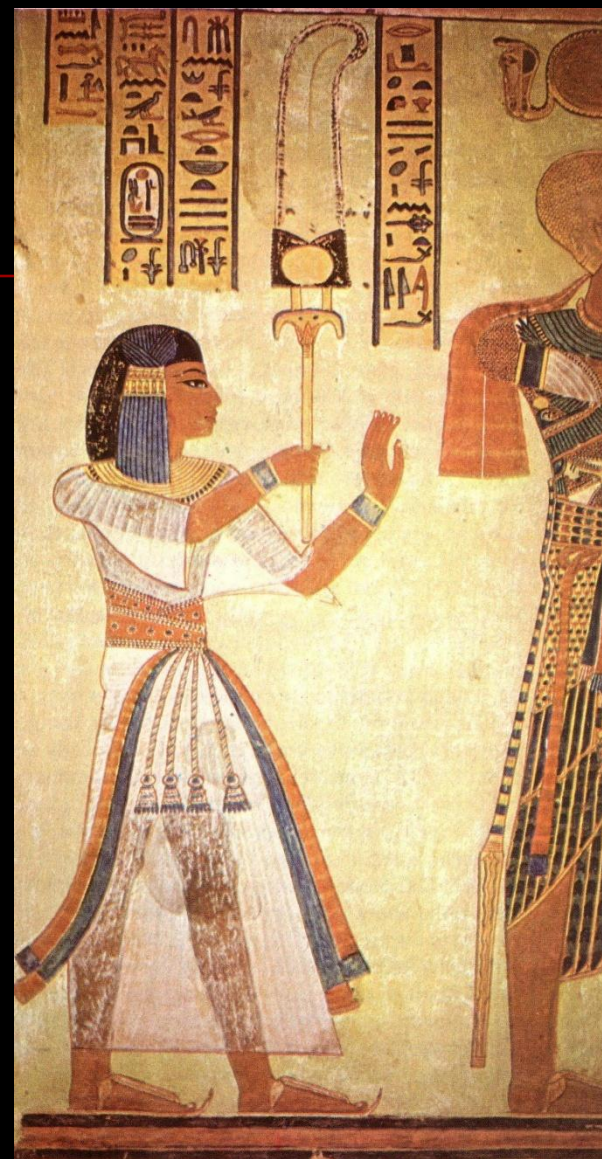
- Štětec z rákosových stonků
- Kartáč z palmových vláken
- Škeble/ střep

- Symbolický význam
 - 1. černá a bílá
 - 2. světlý a tmavý okr
 - 3. modrá a zelená
- Pojovací látka
 - Akáciová guma
 - Bílek

*Irejnefer s manželkou při
motlitbě, hrob v Dér el-Medíně*

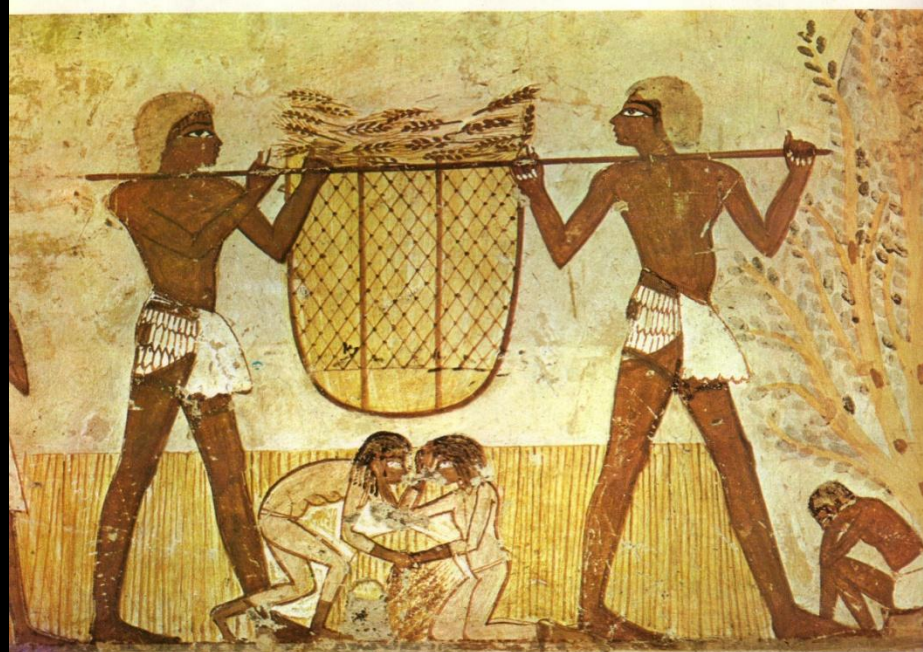
Amenherchopchefu hrob

Meneniv hrob

Meneniv hrob

Nebamónův hrob

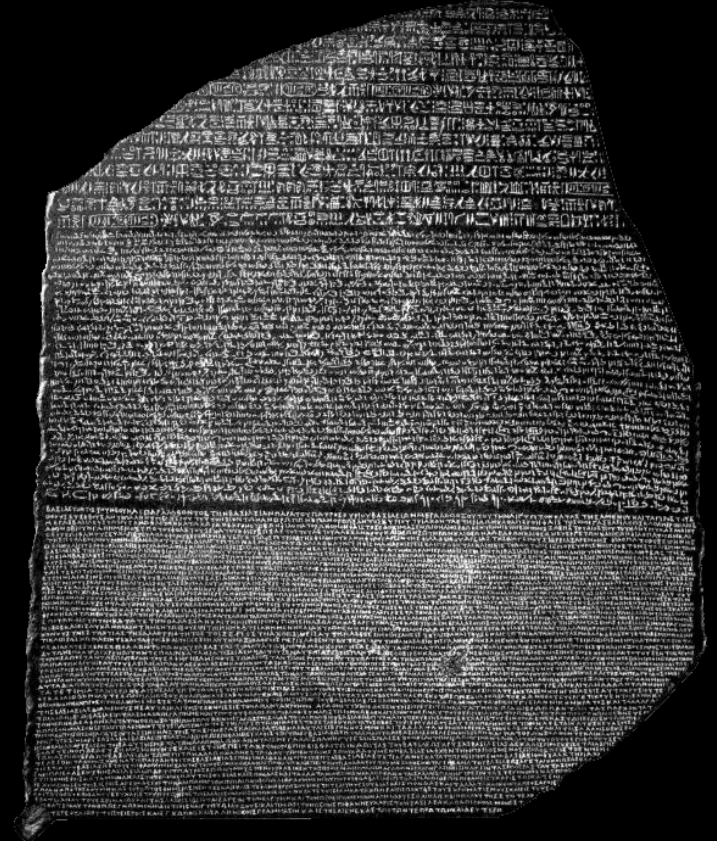
Reliéfy

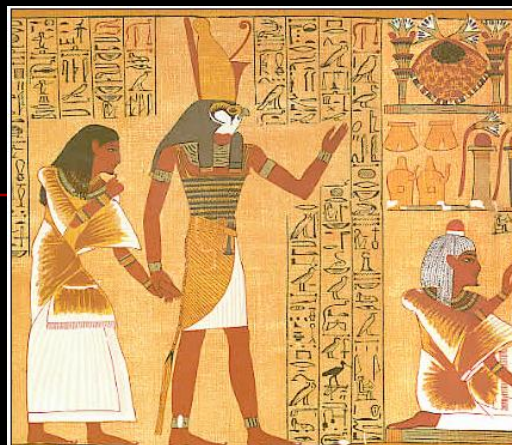
Hieroglyfy

- systému obrázků, symbolů i jejich kombinací
- dolů, zleva doprava a zprava doleva
- Ideogramy, fonogramy, determinativy

Rosettská deska

	muž		chodit, běhat		kov
	žena		maso, úd		vesnice, město
	bůh, král		kůže, savec		poušť, cizí země
	síla, moc		malý, špatný, slabý		dům, budova
	žít, pít, mluvit		dřevo, strom		něco abstraktního
	nepřítel, cizinec		slunce, světlo, čas		několik, mnoho
	síla, moc		kámen		

Zdroje

- Dějiny umění 1
- Architektura, Svědectví dob
- www.wikipedia.cz
- www.starovekyegypt.net
- <http://www.artmuseum.cz>
- <http://antiquus.blog.cz>